

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 10ης Μαΐου 2015*

«Θεσμικό δίκαιο — Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών — Πολιτική συνοχής — Περιφέρειες με εθνικές μειονότητες — Απόρριψη της αιτήσεως καταχώρισεως — Καταφανής έλλειψη αρμοδιότητας της Επιτροπής — Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', και παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 211/2011»

Στην υπόθεση T-529/13,

Balázs-Árpád Izsák, κάτοικος Târgu Mureș (Ρουμανία),

Attila Dabis, κάτοικος Βουδαπέστης (Ουγγαρία),

εκπροσωπούμενοι αρχικώς από την J. Tordáné dr. Petneházy, εν συνεχεία από τον D. Sobor, δικηγόρους,

προσφεύγοντες,

υποστηριζόμενοι από την

Ουγγαρία, εκπροσωπούμενη από τους M. Z. Fehér, G. Szima και G. Κοός,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον H. Krämer, τις K. Talabér-Ritz και A. Steiblyté και τον P. Hetsch, εν συνεχεία από τις K. Talabér-Ritz και K. Banks και τους H. Krämer και B.-R. Killmann,

καθής,

υποστηριζόμενης από τις

Ελληνική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την Ε.-Μ. Μαμούνα,

Ρουμανία, εκπροσωπούμενη από τον R. Radu και τις R. Hațieganu, D. Bulancea και M. Bejenar,

Σλοβακική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την B. Ricziονά,

παρεμβαίνουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

με αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2013) 4975 τελικό της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2013, περί απορρίψεως της αιτήσεως καταχωρίσεως της υποβληθείσας από τους προσφεύγοντες προτάσεως πρωτοβουλίας πολιτών,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Kanninen, πρόεδρο, I. Pelikánová (εισηγήτρια) και E. Buttigieg, δικαστές,

γραμματέας: S. Bukšek Tomac, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Δεκεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 18 Ιουνίου 2013, οι προσφεύγοντες, Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis, από κοινού με πέντε ακόμη πρόσωπα, υπέβαλαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών (στο εξής: επίδικη πρόταση), με τον τίτλο «Πολιτική συνοχής για την ισότητα των περιφερειών και τη διατήρηση των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους» (Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures), σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 4, ΣΕΕ και τον κανονισμό (ΕΕ) 211/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών (ΕΕ L 65, σ. 1).
- 2 Στο μητρώο το οποίο διατίθεται στο διαδίκτυο από την Επιτροπή προς τον σκοπό αυτό (στο εξής: μητρώο), οι προσφεύγοντες παρέσχον, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 211/2011, τις κατά το παράρτημα II του ως άνω κανονισμού ελάχιστες πληροφορίες (στο εξής: απαιτούμενες πληροφορίες), ιδίως όσον αφορά τη συνοπτική έκθεση του αντικειμένου και των στόχων της επίδικης προτάσεως.
- 3 Από τα στοιχεία που παρέσχον οι προσφεύγοντες ως απαιτούμενες πληροφορίες προέκυπτε ότι σκοπός της επίδικης προτάσεως ήταν να αποδώσει η πολιτική συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες των οποίων τα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά διαφέρουν από εκείνα των γειτνιαζουσών περιφερειών. Για τις περιφέρειες αυτές, στις οποίες περιλαμβάνονται γεωγραφικές ζώνες που δεν διαθέτουν δομές με διοικητικές αρμοδιότητες, η πρόληψη οποιασδήποτε αποκλίσεως ή καθυστέρησεως ως προς την οικονομική ανάπτυξη σε σύγκριση με τις γειτνιαζουσες περιφέρειες, η υποστήριξη της οικονομικής αναπτύξεως και η διατήρηση των συνθηκών για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή πρέπει να διασφαλίζονται κατά τρόπον ώστε τα χαρακτηριστικά τους να παραμείνουν αμετάβλητα. Προς τούτο, στις περιφέρειες αυτές θα έπρεπε να παρασχεθούν οι ίδιες δυνατότητες προσβάσεως στα διάφορα ταμεία της Ένωσης καθώς και η εξασφάλιση της διαφυλάξεως των χαρακτηριστικών τους και μιας ικανοποιητικής οικονομικής αναπτύξεως, ούτως ώστε η ανάπτυξη της Ένωσης να έχει βιώσιμο χαρακτήρα και η πολιτιστική πολυμορφία της να διαφυλαχθεί.
- 4 Στα στοιχεία που παρέσχον ως απαιτούμενες πληροφορίες, οι προσφεύγοντες επισύναψαν, σύμφωνα με το παράρτημα II του κανονισμού 211/2011, λεπτομερέστερες πληροφορίες για το αντικείμενο, τους στόχους και το πλαίσιο της επίδικης προτάσεως (στο εξής: συμπληρωματικές πληροφορίες).

- 5 Αφενός, από τις ως άνω συμπληρωματικές πληροφορίες προέκυπτε ότι, κατά την αντίληψη των προσφευγόντων, οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες αντιστοιχούσαν σε περιφέρειες και σε γεωγραφικές ζώνες μη διαθέτουσες κατ' ανάγκην δομές με διοικητικές αρμοδιότητες, όπου όμως ήταν εγκατεστημένες κοινότητες οι οποίες παρουσίαζαν εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά διαφορετικά από εκείνα των εγκατεστημένων στις γειτνιάζουσες περιφέρειες πληθυσμών και οι οποίες αποτελούσαν την πλειοψηφία ή στις οποίες ανήκε μεγάλος αριθμός ατόμων σε τοπικό επίπεδο, ενώ, σε εθνικό επίπεδο, αντιπροσώπευαν μόνο μια μειονότητα και οι οποίες είχαν εκδηλώσει (με δημοψήφισμα) τη βούλησή τους να απολαύουν καθεστώτος αυτονομίας στο πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους (στο εξής: περιφέρειες με εθνικές μειονότητες). Οι περιφέρειες αυτές με εθνικές μειονότητες ήταν, κατά τους προσφεύγοντες, οι θεματοφύλακες πανάρχαιων ευρωπαϊκών πολιτισμών και γλωσσών και αποτελούσαν σημαντικές πηγές της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας της Ένωσης και, κατ' επέκταση, της Ευρώπης.
- 6 Αφετέρου, από τις συμπληρωματικές πληροφορίες προέκυπτε ότι η προταθείσα νομική πράξη της Ένωσης (στο εξής: προταθείσα πράξη) θα έπρεπε πρωτίστως να εγγυηθεί την ισότητα μεταξύ των περιφερειών και τη διατήρηση των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους, αποτρέποντας οποιαδήποτε απόκλιση ή καθυστέρηση ως προς την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών με εθνικές μειονότητες σε σύγκριση με τις γειτνιάζουσες περιφέρειες και παρέχοντας τη δυνατότητα να διατηρηθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, κατά τρόπο που να μη θίγει τα χαρακτηριστικά τους. Κατά τους προσφεύγοντες, η πολιτική συνοχής κατά τα άρθρα 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ πρέπει, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις αξίες τις οποίες ορίζουν τα άρθρα 2 ΣΕΕ και 3 ΣΕΕ, να συμβάλλει στη διατήρηση των ιδιαίτερων εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή γλωσσικών χαρακτηριστικών των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, που απειλούνταν από την ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση, και στην άρση των μειονεκτημάτων και των δυσμενών διακρίσεων που πλήττουν την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών αυτών. Κατά συνέπεια, η προταθείσα πράξη θα έπρεπε να παράσχει στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες ίσες δυνατότητες προσβάσεως στα ταμεία, στους πόρους και στα προγράμματα της ενωσιακής πολιτικής συνοχής με εκείνες των νυν επιλέξιμων περιφερειών, όπως αυτές παρατίθενται στον κατάλογο του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154, σ. 1). Οι εγγυήσεις αυτές μπορούσαν, κατά τους προσφεύγοντες, να συμπεριλάβουν την εγκαθίδρυση αυτόνομων περιφερειακών οργάνων με επαρκείς εξουσίες ώστε να συνδράμουν τις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες για τη διατήρηση των εθνικών, γλωσσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους καθώς και της ταυτότητάς τους.
- 7 Προς τούτο, αφενός, η προταθείσα πράξη έπρεπε να διατυπώσει ορισμό της «περιφέρειας με εθνική μειονότητα», παραπέμποντας, πρώτον, στις έννοιες και στους σκοπούς στους οποίους αναφέρονται ορισμένες πράξεις του διεθνούς δικαίου, ιδίως στον ορισμό της «εθνικής μειονότητας» τον οποίο περιέχει η σύσταση 1201 (1993) της Κοινοβουλευτικής Συνελεύσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης, εκδοθείσα την 1η Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσον αφορά τα δικαιώματα των μειονοτήτων, δεύτερον, στις συνταγματικές παραδόσεις που είναι κοινές στα κράτη μέλη, τρίτον, στη νομολογία σχετικά με την εφαρμογή της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, τέταρτον, στο άρθρο 3 ΣΕΕ και στο άρθρο 167 ΣΛΕΕ καθώς και, πέμπτον, στην εκδηλωθείσα (με δημοψήφισμα) βούληση των ενδιαφερομένων κοινοτήτων να τύχουν καθεστώτος αυτονομίας στο πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους. Αφετέρου, η εν λόγω πράξη θα έπρεπε να κατονομάσει, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα ορισμό, τις υφιστάμενες στην Ένωση περιφέρειες με εθνικές μειονότητες, οι οποίες θα έπρεπε κατόπιν να ενσωματωθούν στην κοινή στατιστική ονοματολογία των εδαφικών μονάδων (στο εξής: NUTS) του παραρτήματος I του κανονισμού 1059/2003.
- 8 Εξάλλου, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσουν οι εθνικές διοικητικές αρχές τα ταμεία, τους πόρους και τα προγράμματα της ενωσιακής πολιτικής συνοχής για τη χρηματοδότηση εχθρικών προς τις εθνικές μειονότητες πολιτικών, η προταθείσα πράξη έπρεπε να γνωστοποιεί ότι τα

κράτη μέλη όφειλαν να εκπληρώσουν πλήρως και αμελλητί τις υποχρεώσεις και τις διεθνείς δεσμεύσεις τους έναντι των εθνικών μειονοτήτων και ότι η παραβίαση ή η μη τήρηση των δεσμεύσεων αυτών από οποιοδήποτε κράτος μέλος θα ισοδυναμούσε με παραβίαση των αξιών που διακηρύσσονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, η οποία υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 7 ΣΕΕ και μπορεί να οδηγήσει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή των Συνθηκών ως προς το οικείο κράτος μέλος.

- 9 Στις 25 Ιουλίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2013) 4975 τελικό, περί απορρίψεως της αιτήσεως καταχώρισεως της επίδικης προτάσεως (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), για τον λόγο ότι από τη διεξοδική εξέταση των παρατιθέμενων στην πρόταση αυτή διατάξεων των Συνθηκών, καθώς και όλων των υπόλοιπων πιθανών νομικών βάσεων, προέκυπτε ότι η εν λόγω πρόταση κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής βάσει των οποίων αυτή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 10 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Σεπτεμβρίου 2013, οι προσφεύγοντες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.
- 11 Στις 3 Ιανουαρίου 2014, η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.
- 12 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Φεβρουαρίου 2014, η Σλοβακική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.
- 13 Στις 21 Φεβρουαρίου 2014, οι προσφεύγοντες κατέθεσαν υπόμνημα απαντήσεως.
- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3 Μαρτίου 2014, η Ουγγαρία ζήτησε να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων των προσφευγόντων.
- 15 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 7 και 12 Μαρτίου 2014, η Ελληνική Δημοκρατία και η Ρουμανία ζήτησαν να παρέμβουν στην υπό κρίση υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.
- 16 Στις 7 Απριλίου 2014, η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα ανταπαντήσεως.
- 17 Αφού έλαβε τις παρατηρήσεις των διαδίκων, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, με διάταξη της 12ης Μαΐου 2014, δέχθηκε τις αιτήσεις παρεμβάσεως της Σλοβακικής Δημοκρατίας, της Ουγγαρίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρουμανίας.
- 18 Η Σλοβακική Δημοκρατία, αφενός, και η Ουγγαρία και η Ρουμανία, αφετέρου, κατέθεσαν τα υπομνήματά τους παρεμβάσεως, αντιστοίχως, στις 23 και 25 Ιουνίου 2014. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν κατέθεσε υπόμνημα παρεμβάσεως.
- 19 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 18 και 23 Ιουνίου και στις 25 Αυγούστου 2014, η Județul Covasna (ρουμανική Περιφέρεια της Covasna), η Bretagne réunie και ο Obec Debrad' (σλοβακικός Δήμος του Debrad') ζήτησαν να παρέμβουν στην υπό κρίση υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων των προσφευγόντων.
- 20 Αφού έλαβε τις παρατηρήσεις των διαδίκων, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, με διάταξη της 18ης Μαΐου 2015, απέρριψε τις αιτήσεις παρεμβάσεως της Județul Covasna, της Bretagne réunie και του Obec Debrad'.

- 21 Κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89, παράγραφος 3, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του, κάλεσε τους κύριους διαδίκους να διατυπώσουν εγγράφως τις απόψεις τους ως προς ορισμένες πτυχές της διαφοράς. Αυτοί ανταποκρίθηκαν εντός των ταχθεισών προθεσμιών. Στην απάντησή τους, οι προσφεύγοντες δήλωσαν ότι παραιτούνται από το αίτημά τους να υποχρεωθεί η Επιτροπή να καταχωρίσει την επίδικη πρόταση και να λάβει όλα τα απαιτούμενα νομικά μέτρα.
- 22 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Δεκεμβρίου 2015, εξαιρουμένης της Ελληνικής Δημοκρατίας, η εκπρόσωπος της οποίας δεν παρέστη στην εν λόγω επ' ακροατηρίου συζήτηση. Κατά τη διάρκειά της, η Επιτροπή ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι οι προσφεύγοντες είχαν δημοσιεύσει, στον δικτυακό τόπο της επίδικης προτάσεως, το υπόμνημα αντικρούσεως που η ίδια είχε καταθέσει στην υπό κρίση υπόθεση και ότι, παρά το σχετικό της αίτημα, είχαν αρνηθεί να το αποσύρουν. Η Επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει υπόψη την ως άνω καταχρηστική συμπεριφορά των προσφευγόντων κατά την κατανομή των δικαστικών εξόδων. Οι προσφεύγοντες δεν αμφισβήτησαν τις προσαφθείσες από την Επιτροπή ενέργειες, αλλά υποστήριξαν ότι η συμπεριφορά τους δεν συνιστούσε κατάχρηση δικαιώματος, δεδομένου ότι δεν απαγορευόταν από καμία διάταξη. Οι προσφεύγοντες ζήτησαν κατά συνέπεια από το Γενικό Δικαστήριο να εφαρμόσει τους γενικούς κανόνες για τα δικαστικά έξοδα.
- 23 Κατόπιν προσαρμογής των αιτημάτων τους (σκέψη 21 ανωτέρω), οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 24 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη και αβάσιμη κατά τα λοιπά·
 - να καταδικάσει τους προσφεύγοντες και την Ουγγαρία στα δικαστικά έξοδα.
- 25 Μολονότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν διατύπωσε επισήμως αιτήματα, πρέπει να θεωρηθεί ότι, ως παρεμβαίνουσα υπέρ της Επιτροπής, συντάσσεται άνευ ετέρου με τα αιτήματα του εν λόγω θεσμικού οργάνου.
- 26 Η Σλοβακική Δημοκρατία, παρεμβαίνουσα υπέρ της Επιτροπής, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη και αβάσιμη κατά τα λοιπά·
 - να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.
- 27 Η Ρουμανία, παρεμβαίνουσα υπέρ της Επιτροπής, συντάσσεται, κατ' ουσίαν, με τα αιτήματα του εν λόγω θεσμικού οργάνου καθόσον αυτά έχουν ως αντικείμενο την απόρριψη της προσφυγής ως εν μέρει απαράδεκτης και αβάσιμης κατά τα λοιπά.

Σκεπτικό

Επί του παραδεκτού ορισμένων αιτιάσεων

- 28 Με το υπόμνημα απαντήσεως, οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, προβάλλουν κατ' ουσίαν αιτιάσεις που αντλούνται, αφενός, από κατάχρηση εξουσίας και παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και, αφετέρου, από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 352 ΣΛΕΕ.
- 29 Κληθείσα από το Γενικό Δικαστήριο να διατυπώσει τις απόψεις της επ' αυτής της πτυχής της διαφοράς (σκέψη 21 ανωτέρω), η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Σλοβακική Δημοκρατία, προέβαλε απαράδεκτο της αιτιάσεως περί καταχρήσεως εξουσίας και περί παραβιάσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως, στο μέτρο που η αιτίαση αυτή προβλήθηκε το πρώτον κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις παραδεκτού των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991.
- 30 Σε ό,τι αφορά την αιτίαση που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 352 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, επίσης ζήτησε την απόρριψή της ως απαράδεκτης, για τον λόγο ότι προβλήθηκε το πρώτον κατά το στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως.
- 31 Οι προσφεύγοντες αντιτείνουν ότι προέβαλαν τις υπό κρίση αιτιάσεις σε απάντηση των επιχειρημάτων τα οποία ανέπτυξε η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως και υποστηρίζουν ότι οι αιτιάσεις αυτές δεν συνιστούν παρά ανάπτυξη των αιτιάσεων που περιλαμβάνονταν στο δικόγραφο της προσφυγής τους.
- 32 Υπενθυμίζεται ότι, βάσει των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, απαγορεύεται η προβολή νέων λόγων μετά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής, εκτός αν αυτοί στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Εντούτοις, λόγος ο οποίος συνιστά ανάπτυξη λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, ρητώς ή εμμέσως, με το δικόγραφο της προσφυγής και ο οποίος συνδέεται στενά με αυτόν πρέπει να κριθεί παραδεκτός (βλ. απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2008, Mote κατά Κοινοβουλίου, T-345/05, Συλλογή, EU:T:2008:440, σκέψη 85 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ανάλογη λύση επιβάλλεται όταν πρόκειται για αιτίαση που διατυπώνεται προς στήριξη ενός λόγου (βλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2013, In 't Veld κατά Επιτροπής, T-301/10, Συλλογή, EU:T:2013:135, σκέψη 97 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 33 Προκειμένου να θεωρηθεί ως ανάπτυξη λόγου ή αιτιάσεως που είχε προβληθεί προηγουμένως, ένα νέο επιχείρημα πρέπει να έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με τους λόγους ή τις αιτιάσεις που είχαν αρχικώς αναπτυχθεί στο δικόγραφο της προσφυγής ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα της φυσιολογικής εξελίξεως της συζητήσεως στο πλαίσιο κατ' αντιμωλία διαδικασίας (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής, C-58/12 P, Συλλογή, EU:C:2013:770, σκέψη 31).
- 34 Εν προκειμένω, είναι μεν ορθό ότι οι αιτιάσεις περί καταχρήσεως εξουσίας και παραβιάσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και η αιτίαση που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 352 ΣΛΕΕ, οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 28 ανωτέρω, δεν περιλαμβάνονταν στο δικόγραφο της προσφυγής.
- 35 Εντούτοις, οι αιτιάσεις περί καταχρήσεως εξουσίας και παραβιάσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως αποτελούν, εν προκειμένω, ανάπτυξη των αιτιάσεων του δικογράφου της προσφυγής και στηρίζονται σε στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Ειδικότερα, αφενός, οι αιτιάσεις αυτές συνδέονται στενά με τον μοναδικό λόγο ακυρώσεως που κατ' ουσίαν προβάλλεται από τους προσφεύγοντες στο δικόγραφο της προσφυγής, ο οποίος αντλείται από

παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, για τον λόγο ότι η επίδικη πρόταση δεν κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών. Οι ως άνω αιτιάσεις συνιστούν νέο νομικό χαρακτηρισμό των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν προς στήριξη του λόγου αυτού, δεδομένων ορισμένων επιχειρημάτων τα οποία ανέπτυξε η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, εκ των οποίων συνάγεται, κατά τους προσφεύγοντες, ότι η μόνη αιτιολογία επί της οποίας θεμελιωνόταν η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν ότι η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμο, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, να ασκήσει τις αρμοδιότητές της κατά τον τρόπο που επιθυμούσαν οι προσφεύγοντες. Αφετέρου, οι προσφεύγοντες δικαιολογούν την προβολή των αιτιάσεων αυτών βάσει ορισμένων στοιχείων τα οποία ανέκυψαν κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ήτοι επιχειρημάτων τα οποία προέβαλε η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως κατά τα οποία «οι πολιτικές της Ένωσης δεν [ήταν] δυνατό να μετατραπούν σε πολιτικές κατά των μειονοτήτων» και «οι ιδιαιτερότητες των εθνικών μειονοτήτων μπορο[ύσαν] να ληφθούν προσηκόντως υπόψη κατά τη θέσπιση της ονοματολογίας NUTS σε επίπεδο κρατών μελών».

- 36 Κατά συνέπεια, οι αιτιάσεις περί καταχρήσεως εξουσίας και παραβιάσεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως είναι παραδεκτές.
- 37 Αντιθέτως, η αιτίαση περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 352 ΣΛΕΕ δεν συνδέεται στενά με τις αιτιάσεις του δικογράφου της προσφυγής. Εξάλλου, η αιτίαση αυτή δεν στηρίζεται σε στοιχεία τα οποία ανέκυψαν κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, διότι, ανεξαρτήτως των επιχειρημάτων τα οποία προέβαλε η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, η αιτίαση αυτή ήταν δυνατόν να προβληθεί με το δικόγραφο της προσφυγής. Ειδικότερα, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή είχε ήδη εκφράσει τη θέση ότι η προταθείσα πράξη δεν μπορούσε να στηριχθεί σε καμία διάταξη των Συνθηκών άλλη από εκείνες που παρατίθενται στην επίδικη πρόταση, θέση η οποία κάλυπτε και το άρθρο 352 ΣΛΕΕ.
- 38 Πρέπει επομένως να απορριφθεί ως απαράδεκτη η αιτίαση που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 352 ΣΛΕΕ και να απορριφθούν, κατά τα λοιπά, οι προβληθέντες από την Επιτροπή λόγοι απαραδέκτου.

Επί της ουσίας

- 39 Προς στήριξη του αιτήματός τους περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, προβάλλουν, κατ' ουσίαν, ένα μοναδικό λόγο ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, καθόσον η επίδικη πρόταση δεν κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών. Βάσει των συμπερασμάτων της σκέψεως 38 ανωτέρω, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο λόγος αυτός διαρθρώνεται σε πλείονες αιτιάσεις που αντλούνται, πρώτον, από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και του άρθρου 174 ΣΛΕΕ καθώς και του άρθρου 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 του ως άνω κανονισμού, δεύτερον, από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 167 ΣΛΕΕ, τρίτον, από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, τέταρτον, από κακώς χωρήσασα συνεκτίμηση πληροφοριών μη προβλεπόμενων στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011 και, πέμπτον, από κατάχρηση εξουσίας και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως.
- 40 Εν προκειμένω, πρέπει να εξετασθεί καταρχάς η αιτίαση που αντλείται από κακώς χωρήσασα συνεκτίμηση πληροφοριών τις οποίες δεν προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από κακώς χωρήσασα συνεκτίμηση πληροφοριών τις οποίες δεν προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011

- 41 Οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη καθόσον έλαβε υπόψη, στην προσβαλλόμενη απόφαση, συμπληρωματικές πληροφορίες, όπως αυτές καθορίζονται στη σκέψη 4 ανωτέρω.
- 42 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, ζητεί την απόρριψη της υπό κρίση αιτιάσεως.
- 43 Η υπό κρίση αιτίαση θέτει το ζήτημα σε ποιες πληροφορίες επιτρέπεται στην Επιτροπή να στηριχθεί προκειμένου να κρίνει ότι δεν πληρούνται οι κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προϋποθέσεις καταχώρισης μιας προτάσεως πρωτοβουλίας πολιτών.
- 44 Το άρθρο 4 του κανονισμού 211/2011 ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Πριν από την έναρξη της συγκέντρωσης των δηλώσεων υποστήριξης από τους υπογράφοντες σχετικά με προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών, οι διοργανωτές οφείλουν να καταχωρίσουν την πρωτοβουλία στην Επιτροπή, παρέχοντας τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα II, ιδίως σχετικά με το αντικείμενο και τους στόχους της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών.

[...]

2. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή των πληροφοριών στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα II, η Επιτροπή καταχωρίζει προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών με μοναδικό αριθμό μητρώου και αποστέλλει βεβαίωση της καταχώρισης στους διοργανωτές, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

[...]

β) η προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών δεν ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης για την εφαρμογή των [Σ]υνθηκών·

[...]

3. Η Επιτροπή απορρίπτει την καταχώριση εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

[...]»

- 45 Εφόσον το άρθρο 4 του κανονισμού 211/2011 παραπέμπει συναφώς ευθέως στο παράρτημα II του ως άνω κανονισμού, το παράρτημα αυτό πρέπει να θεωρείται ότι έχει δεσμευτική ισχύ ίδια με εκείνη του εν λόγω κανονισμού (βλ., υπ' αυτήν την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 24ης Απριλίου 1996, *Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής*, T-551/93 και T-231/94 έως T-234/94, Συλλογή, EU:T:1996:54, σκέψη 84).
- 46 Το παράρτημα II του κανονισμού 211/2011, που φέρει τον τίτλο «Απαιτούμενες πληροφορίες για την καταχώριση προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών», ορίζει τα εξής:

«Οι ακόλουθες πληροφορίες παρέχονται με σκοπό την καταχώριση μιας προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών στο επιγραμμικό μητρώο της Επιτροπής:

1. Ο τίτλος της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών, ο οποίος δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 100 χαρακτήρες.

2. Το αντικείμενο, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 200 χαρακτήρες.
3. Περιγραφή των στόχων της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών για την οποία καλείται να αναλάβει δράση η Επιτροπή, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 500 χαρακτήρες.
4. Οι διατάξεις των [Σ]υνθηκών που θεωρούνται από τους διοργανωτές σχετικές με την προτεινόμενη δράση.

[...]

Οι διοργανωτές δύνανται να παραθέσουν σε παράρτημα περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο, τους στόχους και το πλαίσιο της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών. Μπορούν επίσης, αν το επιθυμούν, να υποβάλουν σχέδιο νομικής πράξης.»

- 47 Από το άρθρο 4 του κανονισμού 211/2011 και από το παράρτημά του II προκύπτει ότι η Επιτροπή εξετάζει τις πληροφορίες τις οποίες γνωστοποιούν οι διοργανωτές για να εκτιμήσει αν η πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών πληροί τις προϋποθέσεις καταχωρίσεως που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του ως άνω κανονισμού.
- 48 Παρά τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, οι «πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα II» του κανονισμού 211/2011, στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 4 του ως άνω κανονισμού, δεν περιορίζονται στις ελάχιστες πληροφορίες οι οποίες, βάσει του ως άνω παραρτήματος, πρέπει να παρασχεθούν στο μητρώο.
- 49 Ειδικότερα, το αναγνωριζόμενο στο παράρτημα II του κανονισμού 211/2011 δικαίωμα των διοργανωτών της προτάσεως πρωτοβουλίας να υποβάλουν συμπληρωματικές πληροφορίες ή και σχέδιο νομικής πράξεως της Ένωσης συνεπάγεται την υποχρέωση της Επιτροπής να εξετάσει τις εν λόγω πληροφορίες, όπως και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η οποία παρέχεται κατ' εφαρμογήν του εν λόγω παραρτήματος, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής διοικήσεως, με την οποία συνδέεται η υποχρέωση του αρμοδίου θεσμικού οργάνου να εξετάσει, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα κρίσιμα στοιχεία της οικείας υποθέσεως (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, Επιτροπή κατά Εσθονίας, C-505/09 P, Συλλογή, EU:C:2012:179, σκέψη 95 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 23ης Σεπτεμβρίου 2009, Εσθονία κατά Επιτροπής, T-263/07, Συλλογή, EU:T:2009:351, σκέψη 99 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 50 Επομένως, ανεξαρτήτως του αν ήταν επαρκείς οι παρασχεθείσες στο μητρώο απαιτούμενες πληροφορίες, διαπιστώνεται ότι, για να εκτιμήσει αν η επίδικη πρόταση πληρούσε τις προϋποθέσεις καταχωρίσεως που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, η Επιτροπή όφειλε να εξετάσει τις συμπληρωματικές πληροφορίες.
- 51 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να είχε εξετάσει, στην προσβαλλόμενη απόφαση, τις συμπληρωματικές πληροφορίες που απλώς παρείχαν παραδείγματα προτάσεων για την έκδοση πράξεων τις οποίες μπορούσε ενδεχομένως να υποβάλει η Επιτροπή, προτάσεις όμως οι οποίες δεν αντιστοιχούσαν στην προταθείσα πράξη.
- 52 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε, στηριζόμενη στις συμπληρωματικές πληροφορίες, ότι, με την επίδικη πρόταση, οι προσφεύγοντες την καλούσαν να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης σκοπούσας στην κατοχύρωση της «ισότητας μεταξύ των περιφερειών και της διατηρήσεως των ιδιαίτερων πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους», πράγμα που, κατά τους προσφεύγοντες, προϋπέθετε οπωσδήποτε, αφενός, την εξασφάλιση του ότι τα κράτη μέλη τηρούν τις δεσμεύσεις τους από πλευράς διεθνούς δικαίου έναντι των εθνικών μειονοτήτων και, αφετέρου, «την παροχή ιδιαίτερης προσοχής στις περιφέρειες [με εθνικές μειονότητες] στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής», βάσει ενός ορισμού της «περιφέρειας με

εθνική μειονότητα» ο οποίος θα ελάμβανε υπόψη τα κριτήρια των παρατιθέμενων στην επίδικη πρόταση διεθνών πράξεων και την εκφρασθείσα βούληση των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων, καθώς και βάσει ονομαστικής απαριθμήσεως των εν λόγω περιφερειών.

- 53 Δεν ευσταθεί το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι τα εν λόγω μέτρα που κατονομάζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση παρουσιάστηκαν, στις συμπληρωματικές πληροφορίες, ως απλά παραδείγματα προτάσεων για τη λήψη μέτρων οι οποίες μπορούσαν, ενδεχομένως, να υποβληθούν από την Επιτροπή. Στις συμπληρωματικές πληροφορίες τους, καταρχάς, οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ρητώς ότι «η νομοθεσία πρέπει [...] να διακηρύσσει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να εκπληρώνουν αμελλητί τις διεθνείς δεσμεύσεις τους έναντι των εθνικών μειονοτήτων». Εν συνεχεία, οι προσφεύγοντες επισημαίνουν, επαναλαμβάνοντας αίτημα το οποίο είχαν ήδη υποβάλει στο πλαίσιο των απαιτούμενων πληροφοριών, ότι, προς εκπλήρωση των στόχων που επιδιώκονται με την επίδικη πρόταση, «πρέπει να παρασχεθεί [στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες] ίση δυνατότητα προσβάσεως στα διαρθρωτικά ταμεία και στα λοιπά ταμεία της Ένωσης, στους πόρους και στα προγράμματα [της πολιτικής συνοχής] [και] πρέπει να εξασφαλισθεί η διατήρηση των χαρακτηριστικών τους καθώς και η προσήκουσα οικονομική ανάπτυξή τους». Τέλος, οι προσφεύγοντες αναφέρονται σαφώς σε μια «έννοια [των περιφερειών με εθνικές μειονότητες] η οποία πρέπει να οριστεί με πράξη της Ένωσης» και επισημαίνουν ότι, «[π]έραν του ορισμού της έννοιας των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, η νομική πράξη της Ένωσης την οποία θα προετοιμάσει η Επιτροπή πρέπει επίσης να κατονομάζει τις περιφέρειες αυτές σε ένα παράρτημα, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια των διεθνών πράξεων οι οποίες απαριθμούνται [στις συμπληρωματικές πληροφορίες] και τη βούληση των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων». Από τα προαναφερθέντα αποσπάσματα των συμπληρωματικών πληροφοριών προκύπτει ότι, στις εν λόγω πληροφορίες, οι προτάσεις για τη λήψη μέτρων τις οποίες έλαβε υπόψη η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση παρουσιάστηκαν από τους προσφεύγοντες σαφώς ως μέτρα τα οποία η προταθείσα πράξη έπρεπε οπωσδήποτε να περιλαμβάνει.
- 54 Κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα μέτρα αυτά στην προσβαλλόμενη απόφαση ώστε να εξακριβώσει αν η επίδικη πρόταση πληρούσε τις κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προϋποθέσεις καταχωρίσεως.
- 55 Εξάλλου, το συμπέρασμα της σκέψεως 50 ανωτέρω δεν ανατρέπεται από τα επιχειρήματα των διαδίκων σχετικά με το αν η συνεκτίμηση των συμπληρωματικών πληροφοριών στην προσβαλλόμενη απόφαση ήταν ή όχι εν προκειμένω προς το συμφέρον των προσφευγόντων.
- 56 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι απόκειται στους διοργανωτές μιας προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών να εκτιμήσουν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, αν έχουν συμφέρον να ασκήσουν το δικαίωμά τους, που αναγνωρίζεται στο παράρτημα II του κανονισμού 211/2011, να παράσχουν συμπληρωματικές πληροφορίες για το αντικείμενο, τους στόχους και το πλαίσιο της προτάσεώς τους, δεδομένης της αντίστοιχης υποχρέωσης την οποία υπέχει η Επιτροπή να εξετάσει τις εν λόγω πληροφορίες προκειμένου να εκτιμήσει, ιδίως, αν η πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών πρέπει να καταχωρισθεί. Αφού όμως οι διοργανωτές μιας προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών έχουν αποφασίσει να ασκήσουν το δικαίωμά τους και να παράσχουν τέτοιες συμπληρωματικές πληροφορίες, η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη τις πληροφορίες αυτές, χωρίς να έχει τη δυνατότητα ή την υποχρέωση να διερωτηθεί αν η συνεκτίμηση των εν λόγω πληροφοριών είναι ή όχι προς το συμφέρον των διοργανωτών.
- 57 Εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες υπέβαλαν συμπληρωματικές πληροφορίες στην Επιτροπή, τις οποίες και αυτή όφειλε κατά συνέπεια να εξετάσει, ανεξαρτήτως του αν η εξέταση των πληροφοριών αυτών συνέφερε ή όχι τους προσφεύγοντες.
- 58 Δεδομένου ότι η επιχειρηματολογία των προσφευγόντων αντικρούεται έτσι εξ ολοκλήρου, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση ότι κακώς ελήφθησαν υπόψη πληροφορίες τις οποίες δεν προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί των λοιπών αιτιάσεων των προσφευγόντων

- 59 Στο μέτρο που όλες οι λοιπές αιτιάσεις των προσφευγόντων ανάγονται, κατ' ουσίαν, σε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 (σκέψη 39 ανωτέρω), υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 5 ΣΕΕ, η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, ότι, δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ, κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες και ότι στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 η προϋπόθεση κατά την οποία η πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών δεν πρέπει να ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής βάσει των οποίων αυτή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών.
- 60 Από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προκύπτει ότι η Επιτροπή οφείλει να προβεί σε μια αρχική εξέταση των στοιχείων τα οποία έχει στη διάθεσή της προκειμένου να εκτιμήσει μήπως η πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της, διευκρινιζομένου ότι πληρέστερη εξέταση προβλέπεται σε περίπτωση καταχωρίσεως της προτάσεως. Ειδικότερα, το άρθρο 10, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 211/2011 ορίζει ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή λάβει την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών, εντός τριών μηνών, εκθέτει σε ανακοίνωση τα νομικά και πολιτικά συμπεράσματά της σχετικά με την εν λόγω πρωτοβουλία, τις ενδεχόμενες ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί και τους λόγους για τους οποίους θα προβεί ή δεν θα προβεί στις εν λόγω ενέργειες.
- 61 Προκειμένου να κριθεί αν η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς εν προκειμένω την προϋπόθεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, πρέπει να εξετασθεί αν, δεδομένης της επίδικης προτάσεως και στο πλαίσιο μιας αρχικής εξετάσεως των στοιχείων τα οποία είχε στη διάθεσή της, η Επιτροπή καταφανώς δεν μπορούσε να προτείνει την έκδοση πράξεως της Ένωσης βάσει των άρθρων των Συνθηκών, ιδίως των άρθρων που παρατίθενται από τους προσφεύγοντες στην επίδικη πρόταση.
- Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και του άρθρου 174 ΣΛΕΕ καθώς και του άρθρου 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 του ως άνω κανονισμού
- 62 Οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής πάσχει από ερμηνευτική πλάνη καθόσον με την απόφαση αυτή η Επιτροπή αρνήθηκε να διαπιστώσει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και το άρθρο 174 ΣΛΕΕ καθώς και το άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 του ως άνω κανονισμού, μπορούσαν να παράσχουν νομική βάση για την εκ μέρους της υποβολή προτάσεως για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης που να αντιστοιχεί προς την επίδικη πρόταση.
- 63 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, ζητεί την απόρριψη των υπό κρίση αιτιάσεων.
- 64 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή, αφού οριοθέτησε το περιεχόμενο της προταθείσας πράξεως όπως δηλώνεται στη σκέψη 52 ανωτέρω, προέβη στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

«Κατά [την] αίτηση, συντρέχει ανάγκη λήψεως [ορισμένων μέτρων] προκειμένου να αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες [με εθνικές μειονότητες] στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής. Εντούτοις, οποιοδήποτε μέτρο εκδίδεται επί τη βάσει των άρθρων 177 [ΣΛΕΕ] και 178 ΣΛΕΕ τα οποία διέπουν την πολιτική συνοχής [της Ένωσης] περιορίζεται στην επιδίωξη των στόχων ενισχύσεως της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Η βελτίωση των όρων υπό τους οποίους τελούν οι εθνικές μειονότητες δεν μπορεί να νοηθεί υπό την έννοια ότι συμβάλλει στη μείωση “των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων

περιοχών” και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, όπως εκτίθεται στο άρθρο 174, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Συναφώς, ο διαλαμβανόμενος στο άρθρο 174, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ κατάλογος των “μειονεκτημάτων”, που συνεπάγεται την υποχρέωση να παρασχεθεί “ιδιαίτερη προσοχή” στις οικείες περιφέρειες, είναι εξαντλητικός. Κατά συνέπεια, τα άρθρα 174 [ΣΛΕΕ], 176 [ΣΛΕΕ], 177 [ΣΛΕΕ] και 178 ΣΛΕΕ δεν μπορούν να συνιστούν νόμιμες βάσεις για την έκδοση της προταθείσας [...] πράξεως.»

- 65 Εξάλλου, η Επιτροπή, αφού ανέφερε ότι η εξέτασή της αφορούσε όχι μόνον τις διατάξεις των Συνθηκών που παρατίθενται στην επίδικη πρόταση, αλλά και «όλες τις υπόλοιπες ενδεχόμενες νομικές βάσεις», κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα:

«[δ]εν υφίσταται στις Συνθήκες νομική βάση επιτρέπουσα την υποβολή προτάσεως για την έκδοση νομικής πράξεως με το περιεχόμενο [το οποίο] έχουν κατά νου [οι διοργανωτές της επίδικης προτάσεως].»

- 66 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι η επιλογή της νομικής βάσεως μιας νομικής πράξεως της Ένωσης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, στα οποία συγκαταλέγονται, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως αυτής (βλ. αποφάσεις της 11ης Ιουνίου 2014, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-377/12, Συλλογή, EU:C:2014:1903, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, C-81/13, Συλλογή, EU:C:2014:2449, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 67 Οι υπό κρίση αιτιάσεις εγείρουν το ζήτημα αν, δεδομένων, ιδίως, του σκοπού και του περιεχομένου της προταθείσας πράξεως, η εν λόγω πράξη μπορούσε να εκδοθεί επί τη βάσει των διατάξεων που παρατίθενται από τους προσφεύγοντες στην επίδικη πρόταση και οι οποίες αφορούν την πολιτική συνοχής της Ένωσης.

- 68 Το άρθρο 3 ΣΕΕ αναφέρει, μεταξύ άλλων επιδιωκόμενων από την Ένωση στόχων, την προαγωγή της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής. Η εν λόγω συνοχή περιλαμβάνεται μεταξύ των τομέων στους οποίους υφίστανται συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών μελών και τους οποίους απαριθμεί το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Όπως παρατηρεί ορθώς η Επιτροπή, η νομική βάση για την έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης προς σταθεροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της δράσεως της Ένωσης στον τομέα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, ιδίως μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων, ανευρίσκεται στις διατάξεις ολόκληρου του τρίτου μέρους, τίτλος XVIII, της Συνθήκης ΛΕΕ, ήτοι των άρθρων 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ. Τούτο προκύπτει και από το Πρωτόκολλο (αριθ. 28) σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, το οποίο επισυνάπτεται στη Συνθήκη ΕΕ και στη Συνθήκη ΛΕΕ.

- 69 Από τον συνδυασμό των άρθρων 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έχει την εξουσία να θεσπίζει μέτρα για την προαγωγή της αρμονικής αναπτύξεως του συνόλου της Ένωσης και ιδίως για τη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και τη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, παρέχοντας, συναφώς, ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις περιοχές στις οποίες συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.

- 70 Βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, το οποίο ορίζει μεταξύ άλλων ότι η Ένωση σέβεται την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών που είναι συμβυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, η κατά τα άρθρα 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ έννοια της «περιφέρειας», πρέπει να ορίζεται κατά τρόπο ώστε να γίνεται σεβαστή η δεδομένη θεσμική, πολιτική και διοικητική πραγματικότητα. Οι υφιστάμενες διοικητικές μονάδες στα διάφορα κράτη μέλη παρουσιάζουν όμως μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, τόσο από δημογραφικής και γεωγραφικής απόψεως όσο και από απόψεως αρμοδιοτήτων. Προϋπόθεση για την έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της πολιτικής συνοχής είναι

να διαθέτει ο νομοθέτης της Ένωσης συγκρίσιμα δεδομένα ως προς το επίπεδο ανάπτυξης της καθεμίας από αυτές τις διοικητικές μονάδες. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική του σκέψη 9, ο κανονισμός 1059/2003 θέσπισε επομένως τη NUTS, η οποία παρέχει τη δυνατότητα, μέσω του ορισμού των «εδαφικών μονάδων» ή των «περιφερειών NUTS», το ιεραρχικό επίπεδο των οποίων εξαρτάται από το μέγεθός τους όσον αφορά τον πληθυσμό, να καταστούν συγκρίσιμα τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με το επίπεδο ανάπτυξης των διαφόρων διοικητικών μονάδων που υφίστανται στα κράτη μέλη, και η οποία, ως εκ τούτου, χρησιμεύει ως μέτρο αναφοράς για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής της Ένωσης.

71 Συναφώς, το άρθρο 3 του κανονισμού 1059/2003, για τον καθορισμό των κριτηρίων ταξινομήσεως των εδαφικών στατιστικών μονάδων, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, όριζε τα ακόλουθα:

«1. Οι υφιστάμενες διοικητικές μονάδες στα κράτη μέλη αποτελούν το πρώτο κριτήριο που χρησιμοποιείται για τον ορισμό των εδαφικών μονάδων.

Για το σκοπό αυτό, ο όρος “διοικητική μονάδα” σημαίνει μια γεωγραφική περιοχή στην οποία μια διοικητική αρχή έχει την εξουσία να λαμβάνει διοικητικές ή πολιτικές αποφάσεις σχετικά με την περιοχή αυτή εντός του νομικού και θεσμικού πλαισίου του κράτους μέλους.

2. Προκειμένου να οριστεί το αντίστοιχο επίπεδο της NUTS στο οποίο πρέπει να ταξινομηθεί μια δεδομένη τάξη διοικητικών μονάδων ενός κράτους μέλους, το μέσο μέγεθος της εν λόγω τάξης διοικητικών μονάδων του κράτους μέλους θα πρέπει να βρίσκεται εντός των ακόλουθων ορίων πληθυσμού:

[...]

Αν ολόκληρος ο πληθυσμός ενός κράτους μέλους είναι κάτω από το ελάχιστο όριο για ένα δεδομένο επίπεδο της NUTS, ολόκληρο το κράτος μέλος αποτελεί μια εδαφική μονάδα NUTS για το επίπεδο αυτό.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως πληθυσμός εδαφικής μονάδας νοείται το σύνολο των ανθρώπων που έχουν εκεί τη συνήθη διαμονή τους.

4. Οι υφιστάμενες διοικητικές μονάδες που χρησιμοποιούνται για την ονοματολογία NUTS απαριθμούνται στο παράρτημα II. Τα μέτρα που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού και την προσαρμογή του παραρτήματος II, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 7 παράγραφος 2.

5. Αν, για ένα συγκεκριμένο επίπεδο της NUTS, δεν υπάρχουν σε ένα κράτος μέλος διοικητικές μονάδες κατάλληλου μεγέθους, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2, αυτό το επίπεδο της NUTS δημιουργείται με ομαδοποίηση κατάλληλου αριθμού υφιστάμενων μικρότερων συνορευουσών διοικητικών μονάδων. Η εν λόγω ομαδοποίηση λαμβάνει υπόψη κατάλληλα κριτήρια, όπως τις γεωγραφικές, κοινωνικοοικονομικές, ιστορικές, πολιτισμικές ή περιβαλλοντικές περιστάσεις.

Οι ομαδοποιημένες μονάδες που προκύπτουν αναφέρονται στη συνέχεια ως “μη διοικητικές μονάδες”. Το μέγεθος των μη διοικητικών μονάδων ενός κράτους μέλους που έχουν ταξινομηθεί σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο της NUTS πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων του πληθυσμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Ορισμένες μη διοικητικές μονάδες, ωστόσο, μπορεί να αποκλίνουν από τα όρια αυτά για ιδιαίτερους γεωγραφικούς, κοινωνικο-οικονομικούς, ιστορικούς, πολιτισμικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους, ειδικότερα στα νησιά και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Τα μέτρα αυτά, τα οποία έχουν ως

αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, με τη συμπλήρωσή του, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 7 παράγραφος 2.»

- 72 Βάσει του νομικού πλαισίου που εκτίθεται στις σκέψεις 68 έως 71 ανωτέρω, ορθώς η Επιτροπή εκτίμησε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι «τα άρθρα 174 [ΣΛΕΕ], 176 [ΣΛΕΕ], 177 [ΣΛΕΕ] και 178 ΣΛΕΕ δεν μπορούν να συνιστούν νόμιμες βάσεις για την έκδοση της προταθείσας [...] πράξεως».
- 73 Πράγματι, από την επίδικη πρόταση, όπως περιγράφεται στις σκέψεις 3 και 5 έως 8 ανωτέρω, προκύπτει ότι η προταθείσα πράξη έπρεπε να παρέχει τη δυνατότητα να ενταχθούν οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες στην κατά τα άρθρα 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ έννοια της «περιφέρειας» και να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής, στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, έτσι ώστε να είναι δυνατή η διατήρηση των ιδιαίτερων εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή γλωσσικών χαρακτηριστικών τους. Η προταθείσα πράξη έπρεπε ιδίως να δίνει εντολή στα κράτη μέλη να τηρούν τις υποχρεώσεις τους έναντι των εθνικών μειονοτήτων, στην περίπτωση, μεταξύ άλλων, της εκ μέρους τους εφαρμογής της πολιτικής συνοχής της Ένωσης, να ορίζει την έννοια της «περιφέρειας με εθνική μειονότητα», που θα συνιστούσε επίσης «περιφέρεια» κατά την έννοια των άρθρων 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ, και να καταρτίζει ονομαστικό κατάλογο των περιφερειών με εθνικές μειονότητες που δικαιούνται ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, προκειμένου να διατηρηθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- 74 Από την επίδικη πρόταση προκύπτει, εξάλλου, ότι οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες έπρεπε να καθορίζονται βάσει αυτοτελών κριτηρίων και, επομένως, ανεξάρτητα από τις διοικητικές μονάδες που υφίστανται στα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η επίδικη πρόταση επισημαίνει ότι «όλα τα ουσιώδη στοιχεία της έννοιας [των περιφερειών με εθνικές μειονότητες] που πρέπει να καθοριστούν σε νομική πράξη της Ένωσης απαντούν ήδη σε αναρίθμητες διεθνείς πράξεις τις οποίες έχουν υιοθετήσει πολλά κράτη μέλη» και αναφέρεται, συναφώς, στις «περιφέρειες με εθνικά, εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά, γλωσσικά χαρακτηριστικά που διαφέρουν από εκείνα των περιφερειών που τις περιβάλλουν». Κατά την επίδικη πρόταση, οι κατά τα ανωτέρω ορισθείσες περιφέρειες περιελάμβαναν «γεωγραφικές ζώνες χωρίς διοικητικές αρμοδιότητες». Επομένως, κατά την επίδικη πρόταση, για τη δημιουργία περιφερειών σύμφωνων προς τη NUTS, έπρεπε να ληφθούν υπόψη τα γλωσσικά, εθνοτικά και πολιτιστικά σύνορα, καθώς και η εκδηλωθείσα με προγενέστερο δημοψήφισμα βούληση των αυτόχθονων κοινοτήτων που συνιστούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της περιφέρειας, ενώ «οι [απορρέουσες από την προταθείσα πράξη] εγγυήσεις, σύμφωνα με το [...] ψήφισμα [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την προστασία των μειονοτήτων και τις πολιτικές κατά των διακρίσεων σε μια διευρυσμένη Ευρώπη] και τη βούληση των εν λόγω κοινοτήτων, θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν την εγκαθίδρυση αυτόνομων περιφερειακών οργάνων με επαρκείς εξουσίες για να συνδράμουν στη διατήρηση [των] εθνικών, γλωσσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών και [της] ταυτότητας [των περιφερειών με εθνικές μειονότητες]». Από την επίδικη πρόταση προκύπτει επομένως ότι η προταθείσα πράξη θα οδηγούσε σε επαναπροσδιορισμό της κατά τα άρθρα 174 ΣΛΕΕ έως 178 ΣΛΕΕ έννοιας της «περιφέρειας», απονέμοντας στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες ένα ιδιαίτερο καθεστώς, ανεξάρτητα από τη θεσμική, πολιτική και διοικητική πραγματικότητα που επικρατεί στα οικεία κράτη μέλη.
- 75 Όπως όμως επισημάνθηκε στη σκέψη 70 ανωτέρω, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση οφείλει, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, να σέβεται την κρατούσα στα κράτη μέλη θεσμική, πολιτική και διοικητική πραγματικότητα. Επομένως, όταν, με σκοπό και μόνο τη συγκρισιμότητα των στατιστικών δεδομένων των περιφερειών, το άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003 προβλέπει τη συνεκτίμηση κριτηρίων όπως είναι η γεωγραφική, κοινωνικο-οικονομική, ιστορική, πολιτιστική ή περιβαλλοντική πραγματικότητα, επιδιώκει απλώς την ομαδοποίηση, σε μη διοικητική μονάδα με επαρκές πληθυσμιακό μέγεθος, των υφιστάμενων στα οικεία κράτη μέλη διοικητικών μονάδων με μόνο σκοπό τη συγκρισιμότητα των στατιστικών στοιχείων σχετικά με το επίπεδο ανάπτυξης των διαφόρων αυτών διοικητικών μονάδων. Εξάλλου, όταν η ως άνω διάταξη προβλέπει

ότι χωρεί παρέκκλιση από τα πληθυσμιακά όρια για ιδιαίτερους γεωγραφικούς, κοινωνικο-οικονομικούς, ιστορικούς, πολιτιστικούς ή περιβαλλοντικούς λόγους, τούτο αφορά μόνο μη διοικητικές μονάδες που, αυτές καθαυτές, αντιστοιχούν σε ομαδοποίηση διοικητικών μονάδων υφιστάμενων στα οικεία κράτη μέλη, για αμιγώς στατιστικούς σκοπούς, χωρίς αυτό να μπορεί να έχει ως συνέπεια την καθ' οιονδήποτε τρόπο μεταβολή του υφιστάμενου στα οικεία κράτη μέλη πολιτικού, διοικητικού και θεσμικού πλαισίου.

- 76 Επομένως, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν θα μπορούσε, χωρίς να υποπίπτει σε παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ, να εκδώσει πράξη η οποία, όπως η προταθείσα πράξη, θα όριζε περιφέρειες με εθνικές μειονότητες, που δικαιούνται ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, βάσει αυτοτελών κριτηρίων και, κατά συνέπεια, ανεξάρτητα από την υφιστάμενη στα οικεία κράτη μέλη θεσμική, πολιτική και διοικητική πραγματικότητα.
- 77 Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποτεθεί ότι οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες μπορούν να αντιστοιχούν σε υφιστάμενες στα οικεία κράτη μέλη διοικητικές μονάδες ή ομαδοποιήσεις τέτοιων μονάδων, παρατηρείται ότι η διατήρηση των ιδιαίτερων εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή γλωσσικών χαρακτηριστικών των περιφερειών αυτών δεν συνιστά σκοπό δυνάμενο να δικαιολογήσει την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης επί τη βάση των άρθρων 174 ΣΛΕΕ, 176 ΣΛΕΕ, 177 ΣΛΕΕ και 178 ΣΛΕΕ.
- 78 Πράγματι, οι ως άνω διατάξεις παρέχουν στον νομοθέτη της Ένωσης μόνον την εξουσία να θεσπίζει μέτρα για την προαγωγή της αρμονικής ανάπτυξεως του συνόλου της Ένωσης και ιδίως για τη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και τη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, αποδίδοντας, συναφώς, ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις περιοχές στις οποίες συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυννοριακές και ορεινές περιοχές.
- 79 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν βεβαίως ότι, αφενός, η ευρωπαϊκή ενοποίηση και ιδίως η εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής συνοχής δεν προάγουν, επί του παρόντος, την αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της Ένωσης, διότι απειλούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, τα οποία τείνουν, εξ αυτού του λόγου, να «επισκιαστούν», και ότι, αφετέρου, οι περιφέρειες με εθνικές μειονότητες πλήττονται από σοβαρό και μόνιμο δημογραφικό μειονέκτημα λόγω του ότι ο πληθυσμός τους αποτελεί μειονότητα σε εθνικό επίπεδο, με συνέπεια να επηρεάζεται η οικονομική ανάπτυξή τους σε σύγκριση με τις γειτνιαζουσες περιφέρειες.
- 80 Όπως όμως παρατηρεί ορθώς η Επιτροπή, η επιχειρηματολογία των προσφευγόντων θεμελιώνεται, συναφώς, σε εκτιμήσεις οι οποίες δεν τεκμηριώνονται και πολλώ μάλλον δεν αποδεικνύονται.
- 81 Αφενός, οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι η εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, τόσο από την Ένωση όσο και από τα κράτη μέλη, απειλούσε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες.
- 82 Κατά το άρθρο 2 ΣΕΕ, η Ένωση βασίζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Εξάλλου, το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει κάθε διάκριση λόγω ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας. Το δε άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ ορίζει ότι Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες, και το άρθρο 51, παράγραφος 1, του εν λόγω Χάρτη διευκρινίζει ότι οι διατάξεις του απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς και στα κράτη μέλη μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της

Ένωσης. Επομένως, κατά την άσκηση της συντρέχουσας αρμοδιότητάς τους στον τομέα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η Ένωση και τα κράτη μέλη δεν πρέπει να προβαίνουν σε διάκριση εις βάρος προσώπων και πληθυσμών για τον λόγο ότι ανήκουν σε εθνική μειονότητα.

- 83 Εξάλλου, υπογραμμίζεται ότι η επίδικη πρόταση δεν σκοπούσε στην καταπολέμηση των δυσμενών διακρίσεων τις οποίες υφίστανται τα πρόσωπα ή οι πληθυσμοί που είναι εγκατεστημένοι σε περιφέρειες με εθνικές μειονότητες, για τον λόγο ότι ανήκουν σε τέτοια μειονότητα, αλλά στην αποτροπή οποιασδήποτε αποκλίσεως ή καθυστερήσεως ως προς την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών με εθνικές μειονότητες σε σύγκριση με τις γειτνιαζουσες περιφέρειες, εξαιτίας του μειονεκτήματος που συνιστούν, για τις πρώτες, τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά τους. Στο σημείο 5 του δικογράφου της προσφυγής, οι ίδιοι οι προσφεύγοντες δέχθηκαν εξάλλου ότι η επίδικη πρόταση δεν είχε ως «αντικείμενο» την «αποτροπή των διακρίσεων», μολονότι δεν απέκλειαν το ενδεχόμενο η προταθείσα πράξη να έχει μια τέτοια «συνέπεια».
- 84 Επομένως, παρά τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, ούτε το άρθρο 2 ΣΕΕ, ούτε το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ούτε άλλη διάταξη του δικαίου της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων, ιδίως δε οι διατάξεις που στηρίζονται στην ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, δεν μπορούσαν να παράσχουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προτείνει, στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης με το αντικείμενο και το περιεχόμενο της προταθείσας πράξεως.
- 85 Αφετέρου, οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως σοβαρό και μόνιμο δημογραφικό μειονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 174, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 86 Συναφώς, ενώ το άρθρο 174, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ διαπιστώνει ότι οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές πλήττονται από φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα λόγω του νησιωτικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα τους, του αναγλύφου τους, της απομόνωσής τους, του γεγονότος ότι είναι αραιοκατοικημένες έως εξαιρετικά αραιοκατοικημένες, δεν αναφέρει τις περιφέρειες των οποίων τα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά διαφέρουν από εκείνα των γειτνιαζουσών περιφερειών. Το άρθρο 121, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347, σ. 320), στο οποίο αναφέρονται οι προσφεύγοντες, ουδόλως επεκτείνει, συναφώς, το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 174 ΣΛΕΕ, διότι αφορά μόνο τις νησιωτικές, τις ορεινές, τις αραιοκατοικημένες και εξαιρετικά αραιοκατοικημένες, καθώς και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές. Επομένως, από το εν λόγω άρθρο 121, παράγραφος 4, δεν μπορεί να συναχθεί ότι στην κατά το άρθρο 174, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ έννοια του «σοβαρού και μόνιμου δημογραφικού μειονεκτήματος», μπορούν να περιλαμβάνονται τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες.
- 87 Έστω και αν υποθεθεί ότι τα εν λόγω χαρακτηριστικά δύνανται να αξιολογηθούν ως ιδιαίτερα δημογραφικά δεδομένα των εν λόγω περιφερειών, δεν αποδεικνύεται ότι συστηματικώς αποτελούν, όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών αυτών, μειονέκτημα σε σύγκριση με τις γειτνιαζουσες περιφέρειες. Ασφαλώς, όπως παρατηρούν οι προσφεύγοντες, οι, μεταξύ άλλων, γλωσσικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών αυτών και των γειτνιαζουσών περιφερειών μπορούν να προκαλούν κάποιο πρόσθετο συναλλακτικό κόστος ή κάποιες δυσχέρειες όσον αφορά τις προσλήψεις.

Εντούτοις, όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιφερειών αυτών δύνανται επίσης να τους εξασφαλίζουν ορισμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως είναι κάποιο θέλγητρο από τουριστικής απόψεως ή η πολυγλωσσία.

- 88 Όσον αφορά τις πράξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες, όπως η ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, της 24ης Ιουλίου 2003, που φέρει τον τίτλο «Η προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας: Σχέδιο Δράσης 2004-2006 » [COM(2003) 449 τελικό], σκοπούν στην προώθηση των περιφερειακών και των μειονοτικών γλωσσών, οι πράξεις αυτές δεν έχουν ως αφετηρία τη διαπίστωση ότι οι εν λόγω γλώσσες συνιστούν μειονέκτημα για την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών στις οποίες ομιλούνται, αλλά ότι οι γλώσσες αυτές συμμετέχουν στη γλωσσική πολυμορφία της Ένωσης και στην πολυγλωσσία, η οποία εκλαμβάνεται ως πλεονέκτημα.
- 89 Ελλείπει οποιουδήποτε αποδεικτικού στοιχείου προσκομισθέντος από τους προσφεύγοντες, δεν υπάρχει επομένως λόγος να θεωρηθεί ότι τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά των περιφερειών με εθνικές μειονότητες επάγονται συστηματικώς μειονέκτημα για την οικονομική τους ανάπτυξη σε σύγκριση με εκείνη των γειτνιαζουσών περιφερειών, ούτως ώστε τα ως άνω χαρακτηριστικά να δύνανται να αξιολογηθούν ως «σοβαρό και μόνιμο δημογραφικό μειονέκτημα», κατά την έννοια του άρθρου 174, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 90 Για το σύνολο των λόγων που προεκτέθηκαν, πρέπει να απορριφθούν καθ' ολοκληρίαν οι αιτιάσεις που αντλούνται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και του άρθρου 174 ΣΛΕΕ καθώς και του άρθρου 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 του ως άνω κανονισμού.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 167 ΣΛΕΕ

- 91 Οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι, στο πλαίσιο της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή υπέπεσε σε ερμηνευτική πλάνη καθόσον εκτίμησε ότι η επίδικη πρόταση κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή της κατά το άρθρο 167 ΣΛΕΕ πολιτιστικής πολιτικής.
- 92 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, ζητεί την απόρριψη της υπό κρίση αιτιάσεως.
- 93 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή, αφού οριοθέτησε το περιεχόμενο της προταθείσας πράξεως όπως δηλώνεται στη σκέψη 52 ανωτέρω, προέβη στην ακόλουθη παρατήρηση:
- «Ούτε τ[ο] άρθρ[ο] [...] 167 [...] ΣΛΕΕ δύνα[ται] να αποτελέσ[ει] νομικ[ή] β[ά]σ[η] για την προτεινόμενη νομοθεσία στο μέτρο που [η νομοθεσία αυτή] δεν συμβάλλει στην επίτευξη κανενός από τους στόχους των διαλαμβανόμενων στ[η] [διάταξη αυτή] πολιτικών [...]».
- 94 Η υπό κρίση αιτίαση εγείρει το ζήτημα αν, δεδομένου ιδίως του σκοπού και του περιεχομένου της, η προταθείσα πράξη θα συνέβαλλε στην επίτευξη κάποιου από τους στόχους της κατά το άρθρο 167 ΣΛΕΕ πολιτιστικής πολιτικής της Ένωσης.
- 95 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτο εδάφιο, ΣΕΕ, η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

- 96 Το άρθρο 6, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ παραθέτει τον πολιτισμό μεταξύ των τομέων στους οποίους η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών. Όπως προκύπτει επίσης από το άρθρο 2, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η αρμοδιότητα αυτή της Ένωσης δεν αντικαθιστά την αρμοδιότητα των κρατών μελών και είναι επικουρική έναντι της εν λόγω αρμοδιότητας.
- 97 Το άρθρο 167 ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:
- «1. Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.
2. Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό είναι αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους στους ακόλουθους τομείς:
- βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών,
 - διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας,
 - μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές,
 - καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.
3. Η Ένωση και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.
4. Η Ένωση όταν αναλαμβάνει δράσεις δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών, λαμβάνει υπόψη της τις πολιτιστικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στο σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της.
5. Για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του παρόντος άρθρου:
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζουν δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών,
 - το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις.»
- 98 Από το άρθρο 167 ΣΛΕΕ και, ειδικότερα, από τις παραγράφους 2 και 5 του εν λόγω άρθρου προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της πολιτιστικής πολιτικής της Ένωσης και προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών με σεβασμό προς την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, προβάλλοντας ταυτόχρονα την κοινή πολιτιστική κληρονομιά, ο νομοθέτης της Ένωσης έχει την εξουσία να θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης, χωρίς να εναρμονίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών, ή να διατυπώνει συστάσεις που επιδιώκουν συγκεκριμένους στόχους, ήτοι, πρώτον, βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών, δεύτερον, διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας, τρίτον, μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές και, τέταρτον, καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.
- 99 Ορθώς επομένως, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε ότι «η προτεινόμενη νομοθεσία [...] δεν συμβάλλει στην επίτευξη κανενός από τους στόχους [της διαλαμβανόμενης στο άρθρο 167 ΣΛΕΕ πολιτιστικής πολιτικής της Ένωσης]».

- 100 Ειδικότερα, από την επίδικη πρόταση, όπως περιγράφεται στις σκέψεις 3 και 5 έως 8 ανωτέρω, προκύπτει ότι η προταθείσα πράξη θα απέβλεπε κυρίως στη θέσπιση, στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, ορισμένων εγγυήσεων υπέρ της διατήρησης των ιδιαίτερων εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή γλωσσικών χαρακτηριστικών των περιφερειών με εθνικές μειονότητες. Οι εγγυήσεις αυτές θα συνίσταντο κυρίως στην παροχή στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες προσβάσεως στα ταμεία, στους πόρους και στα προγράμματα της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, προκειμένου να αποτραπεί οποιαδήποτε απόκλιση ή καθυστέρηση ως προς την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών αυτών σε σύγκριση με τις γειτονιάζουσες περιφέρειες, ή ακόμη και στην αναγνώριση καθεστώτος αυτονομίας στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες, σύμφωνα με την εκδηλωθείσα (με δημοψήφισμα) βούληση του πληθυσμού τους, ανεξάρτητα από την κρατούσα στα οικεία κράτη μέλη θεσμική, πολιτική και διοικητική πραγματικότητα.
- 101 Το άρθρο 167 ΣΛΕΕ δεν μπορεί όμως να χρησιμεύσει ως έρεισμα για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης επιδιώκοντας τέτοιο σκοπό και έχοντας τέτοιο περιεχόμενο. Ειδικότερα, η διατήρηση, μέσω των ιδιαίτερων εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ή γλωσσικών χαρακτηριστικών τους, των περιφερειών με εθνικές μειονότητες, ή ακόμη και η αναγνώριση καθεστώτος αυτονομίας σε τέτοιες περιφέρειες, για τους σκοπούς της εφαρμογής της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, αποτελεί σκοπό ο οποίος, αφενός, υπερβαίνει κατά πολύ την απλή συμβολή στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών, με σεβασμό προς την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ή την απλή προβολή της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς και, αφετέρου, δεν συνδέεται ευθέως με κανέναν από τους στόχους στους οποίους αναφέρεται ειδικώς το άρθρο 167, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Στο σημείο 5 του δικογράφου της προσφυγής, οι ίδιοι οι προσφεύγοντες δέχθηκαν εξάλλου ότι η επίδικη πρόταση δεν είχε ως «αντικείμενο» την «προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας», μολονότι δεν απέκλειαν το ενδεχόμενο η προταθείσα πράξη να έχει μια τέτοια «συνέπεια».
- 102 Έτσι, παρά τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, ούτε το άρθρο 3, παράγραφος 3, ΣΕΕ, ούτε το άρθρο 167, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ούτε το άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων δεν παρείχαν εν προκειμένω στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προτείνει, στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, την έκδοση νομικής πράξεως σκοπούσας στην προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας την οποία αντιπροσωπεύουν οι εθνικές μειονότητες, η οποία πράξη εξάλλου δεν θα ανταποκρινόταν στο αντικείμενο και στο περιεχόμενο της προταθείσας πράξεως.
- 103 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η έκδοση της προταθείσας πράξεως, η οποία προϋπέθετε οπωσδήποτε τη διατύπωση ορισμού της έννοιας της «περιφέρειας με εθνική μειονότητα» για τους σκοπούς της εφαρμογής της ενωσιακής πολιτικής συνοχής, δεν αντιστοιχούσε σε κανέναν από τους τρόπους δράσης που προβλέπονται στο άρθρο 167, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ για τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της πολιτιστικής πολιτικής της Ένωσης, ήτοι τη θέσπιση δράσεων ενθάρρυνσης, χωρίς εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών, ή τη διατύπωση συστάσεων.
- 104 Για το σύνολο των λόγων που προεκτέθηκαν, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 167 ΣΛΕΕ.

Επί της αιτιάσεως που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ

- 105 Οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένως το άρθρο 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ εκτιμώντας ότι καμία διάταξη των Συνθηκών δεν συνιστούσε νομική βάση για οποιαδήποτε δράση των θεσμικών οργάνων κατά των διακρίσεων που στηρίζονται στην ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας.
- 106 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία, ζητεί την απόρριψη της υπό κρίση αιτιάσεως.

107 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή, αφού οριοθέτησε το περιεχόμενο της προταθείσας πράξεως όπως δηλώνεται στη σκέψη 52 ανωτέρω και αφού επισήμανε ότι η εξέτασή της θα αφορούσε «τις προταθείσες [...] διατάξεις των Συνθηκών και [...] οποιαδήποτε άλλη πιθανή νομική βάση», προέβη στην ακόλουθη παρατήρηση:

«Εν κατακλείδι, [...] δεν υπάρχει νομική βάση στις Συνθήκες που θα παρείχε τη δυνατότητα να προταθεί η έκδοση νομικής πράξεως [της Ένωσης] με το περιεχόμενο [...] το οποίο σκοπεύεται [με την επίδικη πρόταση].»

108 Συναφώς, οι προσφεύγοντες καταλογίζουν στην Επιτροπή εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το οποίο κατ' αυτούς μπορούσε να χρησιμεύσει ως νομική βάση για την προταθείσα πράξη.

109 Η υπό κρίση αιτίαση θέτει το ζήτημα αν, δεδομένου, ιδίως, του σκοπού και του περιεχομένου της, η προταθείσα πράξη ήταν δυνατόν να εκδοθεί επί τη βάσει του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

110 Το άρθρο 19 ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που παρέχουν στην Ένωση, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να αναλάβει δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν τις βασικές αρχές για τα μέτρα ενθάρρυνσης της Ένωσης, αποκλεισμένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών, προς υποστήριξη των δράσεων των κρατών μελών οι οποίες αναλαμβάνονται για να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της παραγράφου 1.»

111 Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που παρέχουν στην Ένωση, το άρθρο 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ εξουσιοδοτεί τον νομοθέτη της Ένωσης να αναλάβει δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

112 Εν προκειμένω, χωρίς καν να χρειάζεται να εξετασθεί το ζήτημα αν η κατά την έννοια της διατάξεως αυτής «διάκριση» περιλαμβάνει ή όχι οποιαδήποτε διάκριση στηρίζεται στην ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, υπενθυμίζεται ότι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 83 ανωτέρω, η επίδικη πρόταση δεν σκοπούσε στην καταπολέμηση των δυσμενών διακρίσεων τις οποίες υφίστανται τα πρόσωπα ή οι πληθυσμοί που είναι εγκατεστημένοι στις περιφέρειες με εθνικές μειονότητες για τον λόγο ότι ανήκουν σε τέτοια μειονότητα, αλλά στην αποτροπή οποιασδήποτε αποκλίσεως ή καθυστέρησης ως προς την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών με εθνικές μειονότητες σε σύγκριση με τις γειτνιάζουσες περιφέρειες εξαιτίας του μειονεκτήματος που συνιστούν, για τις πρώτες, τα ιδιαίτερα εθνοτικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά ή γλωσσικά χαρακτηριστικά τους.

113 Ως εκ τούτου, όπως ορθώς δέχθηκε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση, το άρθρο 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν μπορούσε να αποτελέσει πρόσφορη νομική βάση για να προταθεί η έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης έχουσας τον σκοπό και το περιεχόμενο της πράξεως η οποία περιγράφεται στην επίδικη πρόταση.

114 Για το σύνολο των λόγων που προεκτέθηκαν, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση περί εσφαλμένης ερμηνείας του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από κατάχρηση εξουσίας και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

- 115 Οι προσφεύγοντες, υποστηριζόμενοι από την Ουγγαρία, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή διέπραξε κατάχρηση εξουσίας καθόσον αρνήθηκε να καταχωρίσει την επίδικη πρόταση όχι για τον λόγο τον οποίο δηλώνει στην προσβαλλόμενη απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, ότι δηλαδή η εν λόγω πρόταση κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της, αλλά, όπως προκύπτει από τα δικόγραφα της στην παρούσα διαδικασία, διότι δεν της φαινόταν σκόπιμο, στο υφιστάμενο στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, να ασκήσει τις αρμοδιότητές της κατά τον τρόπο που επιθυμούσαν οι προσφεύγοντες, λόγος ο οποίος δεν προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011.
- 116 Επιπλέον, οι προσφεύγοντες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της χρηστής διοικήσεως, καθόσον, εν προκειμένω, η πρόθεσή της ήταν να αποθαρρύνει τις πρωτοβουλίες πολιτών, έστω και αν αυτές πληρούσαν, όπως εν προκειμένω, τις προϋποθέσεις καταχωρίσεως του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, προσφεύγοντας σε αθέμιτα μέσα, όπως η συνεκτίμηση πληροφοριών μη προβλεπόμενων στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011.
- 117 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Σλοβακική Δημοκρατία, ζητεί την απόρριψη των υπό κρίση αιτιάσεων.
- 118 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτίαση που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η έννοια της καταχρήσεως εξουσίας έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο στο δίκαιο της Ένωσης και αφορά την κατάσταση κατά την οποία μια διοικητική αρχή χρησιμοποιεί τις εξουσίες της για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο της έχουν απονεμηθεί. Μια απόφαση έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν, βάσει αντικειμενικών, ουσιωδών και συγκλινουσών ενδείξεων, ελήφθη για να επιτευχθούν σκοποί άλλοι από εκείνους τους οποίους αναφέρει (βλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, Bayer CropScience κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-75/06, Συλλογή, EU:T:2008:317, σκέψη 254 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 119 Εν προκειμένω, προκειμένου να αποδείξουν ότι υφίσταται κατάχρηση εξουσίας, οι προσφεύγοντες στηρίζονται σε ορισμένα αμυντικά επιχειρήματα της Επιτροπής εκ των οποίων συνάγουν ότι η Επιτροπή δεν θεωρούσε σκόπιμο, στο υφιστάμενο στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, να ασκήσει τις αρμοδιότητές της κατά τον τρόπο που επιθυμούσαν οι προσφεύγοντες.
- 120 Συναφώς, παρατηρείται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει επαρκή αιτιολογία, κατά την οποία η επίδικη πρόταση δεν πληρούσε τις κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προϋποθέσεις καταχωρίσεως, διότι κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών. Στα σημεία 10 και 11 του υπομνήματος αντικρούσεως, η Επιτροπή υπενθύμισε την εν λόγω αιτιολογία και ανέφερε ότι «[ενέμενε] στην άποψή της» για τους λόγους που ανέπτυξε λεπτομερώς εν συνεχεία στο υπόμνημα αντικρούσεως, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων του δικογράφου της προσφυγής. Ομοίως, στα σημεία 2 και 97 του υπομνήματος ανταπαντήσεως, η Επιτροπή ανέφερε ότι «[ενέμενε] πλήρως στη συλλογιστική και στα συμπεράσματα [...] του υπομνήματός της αντικρούσεως» και ότι «[είχε] απορρίψει κατά τρόπο τεκμηριωμένο και σύννομο την αίτηση καταχωρίσεως της [επίδικης προτάσεως], επί τη βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού [...] 211/2011». Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, στα δικόγραφα της, η Επιτροπή υπεραμύνθηκε της βασιμότητας της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως, την οποία δεν κλόνησε η εξέταση της υπό κρίση προσφυγής.
- 121 Στο πλαίσιο αυτό, τα χωρία στα οποία δίνουν έμφαση οι προσφεύγοντες, ήτοι το σημείο 17 του υπομνήματος αντικρούσεως, κατά το οποίο «οι πολιτικές της Ένωσης δεν είναι δυνατό να μετατραπούν σε πολιτικές κατά των μειονοτήτων», και το σημείο 58 του υπομνήματος αντικρούσεως,

κατά το οποίο «η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ιδιαιτερότητες των εθνικών μειονοτήτων μπορούν να ληφθούν προσηκόντως υπόψη κατά τη θέσπιση της [...] NUTS σε επίπεδο κρατών μελών», δεν μπορούν να θεωρηθούν ως στοιχεία που πιστοποιούν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίχθηκε, στην πράξη, σε λόγους άλλους από εκείνους που προβάλλονται επισήμως σε αυτή και των οποίων η βασιμότητα δεν κλονίστηκε με την εξέταση της υπό κρίση προσφυγής, ούτε ως απόδειξη της καταχρήσεως από την Επιτροπή των εξουσιών τις οποίες της απονέμει το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011.

- 122 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν παρέσχον, εν προκειμένω, αντικειμενικές, ουσιώδεις και συγκλίνουσες ενδείξεις εκ των οποίων να προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη για σκοπούς άλλους από εκείνους τους οποίους ρητώς αναφέρει, ήτοι ότι δεν πληρούνταν οι κατά το άρθρο 4 παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προϋποθέσεις καταχωρίσεως, διότι η επίδικη πρόταση κείται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης προς εφαρμογή των Συνθηκών.
- 123 Πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμη η αιτίαση περί διαπραχθείσας από την Επιτροπή καταχρήσεως εξουσίας.
- 124 Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως, υπογραμμίζεται ότι, κατά το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, «κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης». Από την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 211/2011 προκύπτει ακόμη ότι η γενική αρχή της χρηστής διοικήσεως συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση για την Επιτροπή να καταχωρίζει όλες τις προτεινόμενες πρωτοβουλίες πολιτών οι οποίες είναι σύμφωνες με τις προϋποθέσεις του ως άνω κανονισμού, εντός της προθεσμίας του άρθρου 4, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, ήτοι εντός δύο μηνών από την παραλαβή των πληροφοριών στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα II.
- 125 Εν προκειμένω, σε αντίθεση με τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, δεν πληρούνταν οι κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προϋποθέσεις καταχωρίσεως, όπως προκύπτει από την εξέταση των αιτιάσεων που αντλούνται από εσφαλμένη ερμηνεία, από την Επιτροπή, των άρθρων των Συνθηκών, οπότε το εν λόγω θεσμικό όργανο συννόμως απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως της επίδικης προτάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού.
- 126 Συνεπώς, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς να παραβιάσει τη γενική αρχή της χρηστής διοικήσεως.
- 127 Πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμη και η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής αυτής.
- 128 Δεδομένου ότι απορρίπτεται κατά συνέπεια το σύνολο των αιτιάσεων που προέβαλαν οι προσφεύγοντες προς στήριξη του μοναδικού τους λόγου ακυρώσεως που αντλείται, κατ' ουσίαν, από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, πρέπει να απορριφθεί ο λόγος αυτός ακυρώσεως και, συνακόλουθα, η υπό κρίση προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 129 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα καθώς και εκείνα της Επιτροπής, χωρίς να χρειάζεται καν να ληφθεί υπόψη, συναφώς, το γεγονός ότι οι προσφεύγοντες έθιξαν την

προστασία της ένδικης διαδικασίας και ιδίως τις αρχές της ισότητας των όπλων και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης (βλ., υπ' αυτήν την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά ΑΡΙ και Επιτροπής, C-514/07 P, C-528/07 P και C-532/07 P, Συλλογή, EU:C:2010:541, σκέψεις 85 και 93), δημοσιεύοντας, στον δικτυακό τόπο της επίδικης προτάσεως, το υπόμνημα αντικρούσεως της Επιτροπής (σκέψη 22 ανωτέρω).

- ¹³⁰ Εξάλλου, κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Οι διατάξεις αυτές πρέπει να εφαρμοστούν όσον αφορά την Ουγγαρία, την Ελληνική Δημοκρατία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Οι Balázs-Árpád Izsák και Attila Dabis θα φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- 3) Η Ουγγαρία, η Ελληνική Δημοκρατία, η Ρουμανία και η Σλοβακική Δημοκρατία θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Kanninen

Pelikánová

Buttigieg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαΐου 2016.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	2
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	4
Σκεπτικό	6
Επί του παραδεκτού ορισμένων αιτιάσεων	6
Επί της ουσίας	7
Επί της αιτιάσεως που αντλείται από κακώς χωρήσασα συνεκτίμηση πληροφοριών τις οποίες δεν προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 211/2011	8
Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί των λοιπών αιτιάσεων των προσφευγόντων	11
Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και του άρθρου 174 ΣΛΕΕ καθώς και του άρθρου 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 1059/2003, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 10 του ως άνω κανονισμού	11
Επί της αιτιάσεως που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 167 ΣΛΕΕ	17
Επί της αιτιάσεως που αντλείται από εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ	19
Επί των αιτιάσεων που αντλούνται από κατάχρηση εξουσίας και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως	21
Επί των δικαστικών εξόδων	22